

Teema: Kommunikatsiooni jõud – infotehnoloogia

Osa 1: Kuidas muudab infoajastu meie maailma ja meie elu?

Selles osas uurivad õpilased infotehnoloogia senist kujunemislugu ja arutavad selle üle, kuidas on tehnoloogilised muutused mõjutanud inimeste igapäevaelu. Nad peaksid ka mõtlema, kas me tegelikult ikka elame üleni võrgustatud maailmas või mitte. Kas on ka neid, kes on sellest välja jäänud? Kes need on?

Hoiatus! Õppetükk sisaldab linke YouTube'ile jt veebisaitidele. Väljaspoolsete veebisaitide sisu võib muutuda ja selle sobivust õpilastele tuleb kontrollida.

Käesoleva osa õpitulemused

Õpilased õpivad:

- mõistma infotehnoloogia olulist rolli meie maailmas;
- mõistma, et praegune infoajastu on kommunikatsioonivahendite kujunemise pikema protsessi tulemus;
- hindama kommunikatsioonitehnoloogia osatähtsuse muutumist läbi aegade.

Õppematerjalid

Õppematerjal 1	Interneti levikut kajastav kaart ja graafik
Õppematerjal 2	Uudsed kommunikatsioonitehnoloogiad
Õppematerjal 3	Tehnoloogia mõju inimeste elukorraldusele

Klassitöö 1: Internetiga ühendatud maailm?

Allikas: © Shutterstock

1991. aastal panid Ühendkuningriigi arvutiteadlane Tim Berners-Lee ja tema Belgia kolleeg Robert Cailliau aluse veebile (World Wide Web). See muutis teabe maailma eri paigus viibivatele inimestele enneolematult kättesaadavaks. Vaadake õpilastega videoklippi ja paluge neil vastata järgmistele küsimustele:

EUROOPA AJALOO MAJA

<https://www.youtube.com/watch?v=NeGtIR8qqFA>

Allikas: *The British Computer Society*

- Kui palju inimesi nüüdseks hinnanguliselt veebi kasutab?
- Millised kaks mõtet või algosist viisid Berners-Lee veebi loomiseni?
- Kas keegi kontrollib veebi?
- Mis ajast alates hakkasid inimesed veebi kasutama?

Õpilased peaksid kindlasti mõistma, et internetiühendus ja selle kasutamise võimalused ei ole kogu Euroopas ja maailmas eri paigus võrdsed. Kõik inimesed ei ole internetis ja ei saa sellises suhtluses osaleda! Näidake õpilastele õppematerjal 1 sisalduvaid pilte ja arutage, miks sellised lüngad endiselt eksisteerivad. Paluge õpilastel mõelda ajaloolistele sündmustele ja nähtustele, mida on klassis juba arutatud (sh näiteks kolonialism, imperialism, postkolonialismi mõju, majanduslik olukord, kapitalismi ja kommunismi pärand ning põhja ja lõuna vaheline lõhe).

Rühmatöö 1: Tehnoloogia küll, aga teistsugune!

Veeb ja selle toimimine on inimesi ja teavet ühendavatest tehnoloogilistest fenomenidest üksnes kõige värskem. Ajaloost on aga teada, et eurooplased on kasutanud ühenduste loomiseks tehnoloogiaid ka minevikus, ehkki eri määral. Teema edasiarendamiseks jagage klass enam-vähem võrdse suurusega rühmadeks ja jagage välja õppematerjal 2. Paluge õpilastel uurida oma teemat kas internetist, õpikutest või kooli raamatukogu raamatutest ning paluge neil vastata kõigile küsimustele. Seejärel peaks iga rühm tutvustama ülejäänud klassile enda leitud ajaloolisi tehnoloogiaid ning selgitama nende tähtsust ja nende osa maailma arengus. Kas nende mõju oli alati positiivne või võis neid ka negatiivsetel eesmärkidel kasutada?

Rühmatöö 2: Vanasti oli kõik teistmoodi

Allikas: © Shutterstock

Vaadake 1890. aastatest pärinevat perekonnafotot. Hoolikalt vaadates märkate, et mitte keegi fotol ei naerata! Tänapäeval võib see veider tunduda, aga me ei tohiks unustada, et sajandeid pidid inimesed tõsise näoga poseerima ja ootama, kuni neist portreed maaliti. See traditsioon jätkus ka 19. sajandil, kui fotoaparaat juba leiutatud oli. Inimesed pidid ka fotoaparaadi ees tihti pikalt seisma või istuma, enne kui fotograafil neid lõpuks jäädvustada õnnestus. Sellised olid arenemisjärgus tehnoloogia rõõmud! Võrreldes praeguse pildistamiskiiruse ja -viisiga tundub see täiesti ürgaegsena. Võtke aluseks seesama 19. sajandi foto ja õppematerjalis 3 sisalduv tabel ning paluge õpilastel ette kujutada, kuidas tehnoloogia muutumine fotol oleva perekonna ja selle järeltulijate elu muutis. Õpilastel tuleks uurida 150 aasta jooksul kodus, koolis ja tööl kasutusele võetud uudseid tehnoloogiaid. Laske neil need üles kirjutada. Soovitage neil rääkida ka oma perekonnaliikmetega ning küsida eelkõige vanavanematelt ja vanavanavanematelt nende eluajal toimunud ja neid puudutanud muutuste kohta.